

Θέματα Διεθνούς Οικονομίας

Εβδομάδα 3

Προσδιορισμός του Ισοζυγίου Γρεχουσών Συναλλαγών:
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΜΙΚΡΗΣ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Περιεχόμενα

1. Προσδιορισμός του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών: Υπόδειγμα **ΜΑΟ**
  - Υποθέσεις Υποδείγματος **Μικρής Ανοικτής Οικονομίας**
  - Μόνιμες και Παροδικές Διαταραχές στο Εισόδημα
  - Διαταραχές στους Όρους Εμπορίου
  - Διαταραχές στο Παγκόσμιο Επιτόκιο
  - Έλεγχοι Κινήσεως Κεφαλαίου
2. Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών και **Αβεβαιότητα**
  - Δεδομένα
  - Υπόδειγμα **ΜΑΟ** με Αβεβαιότητα
3. Προσδιορισμός του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών με **Παραγωγή**
  - Υπόδειγμα **ΜΑΟ** με Παραγωγή: Οι Επιχειρήσεις
  - Υπόδειγμα **ΜΑΟ** με Παραγωγή: Τα Νοικοκυριά
  - Υπόδειγμα **ΜΑΟ** με Παραγωγή: Ισορροπία

Ισοζύγια και Καθαρή Επενδυτική Θέση I

- Έστω μια οικονομία για 2 περιόδους, t και $t + 1$.
- Έστω TB_t το Εμπορικό Ισοζύγιο και CA_t το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών.
- Έστω r^F το επιτόκιο επί των επενδύσεων που κατέχονται για μία περίοδο και B_{t-1}^F η καθαρή εξωτερική θέση στην αρχή της περιόδου t .
- Υποθετοντας μηδενικές πληρωμές προς εργαζομένους και μονομερείς διεθνείς μεταβιβάσεις, το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών είναι:

$$CA_t = r^F \cdot B_{t-1}^F + TB_t. \quad (1)$$

Ισοζύγια και Καθαρή Επενδυτική Θέση II

- Το CA_t , επίσης, μετρά τη μεταβολή στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία την περίοδο t :

$$CA_t = B_t^F - B_{t-1}^F \quad (2)$$

- Συνδυάζοντας τις (1) και (2) για να απαλείψουμε το CA_t , βρίσκουμε:

$$B_t^F = (1 + r^F)B_{t-1}^F + TB_t$$

Αντίστοιχα για την περίοδο $t + 1$:

$$B_{t+1}^F = (1 + r^F)B_t^F + TB_{t+1}$$

Ισοζύγια και Καθαρή Επενδυτική Θέση III

- Συνδυάζοντας τις 2 τελευταίες σχέσεις για να απαλείψουμε το B_t^F , λαμβάνουμε:

$$(1 + r^F)B_{t-1}^F = \frac{B_{t+1}^F}{(1 + r^F)} - TB_t - \frac{TB_{t+1}}{(1 + r^F)}. \quad (3)$$

- ★ **No-Ponzi-Game.** Θα πρέπει να ισχύει (περιορισμός):

$$B_{t+1}^F \geq 0.$$

- ★ Για την χώρα δεν θα είναι ποτέ άριστο να έχει θετική καθαρή περιουσιακή θέση στο «τέλος» του χρόνου:

$$B_{t+1}^F \leq 0.$$

Ισοζύγια και Καθαρή Επενδυτική Θέση IV

- ★ Συνεπώς, θα ισχύει η **διασταυρωτική ή τερματική συνθήκη** (*transversality condition*):

$$B_{t+1}^F = 0$$

- Χρησιμοποιώντας αυτή τη συνθήκη, η (3) γράφεται:

$$(1 + r^F)B_{t-1}^F = -TB_t - \frac{TB_{t+1}}{(1 + r^F)}. \quad (4)$$

Υποθέσεις

- Η οικονομία είναι **ανοικτή**: εμπορεύεται με τον υπόλοιπο κόσμο αγαθά & χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.
- Είναι επίσης **μικρή**: δεν μπορεί να επηρεάσει τις διεθνείς τιμές & τα διεθνή επιτόκια (αυτά είναι ανεξάρτητα από εγχώριες μεταβλητές).
- Υποθέτουμε 2 περιόδους, t και $t + 1$.

Υποθέσεις

- Υπάρχει απόθεμα/κληροδότημα αγαθού (π.χ. μπανάνες) Y_t και Y_{t+1} . Αυτό είτε καταναλώνεται, είτε εξάγεται.
- Τα νοικοκυριά είναι προικισμένα στην αρχή της περιόδου με B_{t-1}^F μονάδες ενός ομολόγου.
- Το ομόλογο αποφέρει εισόδημα $r_{t-1} \cdot B_{t-1}^F$.
- Εισοδηματικός περιορισμός περιόδου t :

$$C_t + B_t^F - B_{t-1}^F = r_{t-1} \cdot B_{t-1}^F + Y_t \quad (5)$$

- Εισοδηματικός περιορισμός περιόδου $t + 1$:

$$C_{t+1} + B_{t+1}^F - B_t^F = r_t \cdot B_t^F + Y_{t+1} \quad (6)$$

- Τα περιουσιακά στοιχεία στο τέλος της περιόδου $t + 1$ πρέπει να είναι ίσα με 0 (**τερματική συνθήκη**):

$$B_{t+1}^F = 0.$$

Διαχρονικός Εισοδ. Περιορισμός & Προτιμήσεις I

- Συνδυάζοντας τους 2 εισοδηματικούς περιορισμούς, εξάγουμε ένα **διαχρονικό εισοδηματικό περιορισμό**:

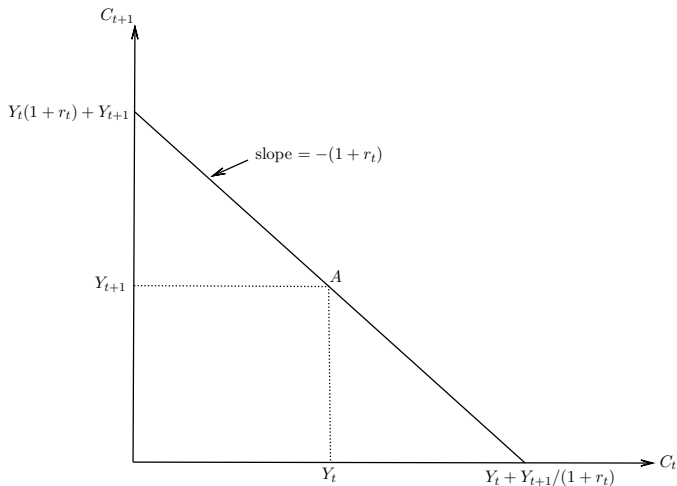
$$C_t + \frac{C_{t+1}}{1 + r_t} = (1 + r_{t-1}) \cdot B_{t-1}^F + Y_t + \frac{Y_{t+1}}{1 + r_t} \quad (7)$$

- Τα νοικοκυριά επιλέγουν C_t, C_{t+1} θεωρώντας δεδομένα τα $r_{t-1}, r_t, B_{t-1}^F, Y_t, Y_{t+1}$.
- Ας υποθέσουμε, χάριν απλότητας, ότι $B_{t-1}^F = 0$. Λύνοντας ως προς C_{t+1} έχουμε:

$$C_{t+1} = -(1 + r_t) C_t + (1 + r_t) Y_t + Y_{t+1}$$

Η κλίση του διαχρονικού εισοδηματικού περιορισμού είναι $-(1 + r_t)$: για κάθε επιπλέον μονάδα κατανάλωσης την περίοδο t , το νοικοκυριό πρέπει να θυσιάσει $1 + r_t$ μονάδες κατανάλωσης την περίοδο $t + 1$.

Διαχρονικός Εισοδ. Περιορισμός & Προτιμήσεις II

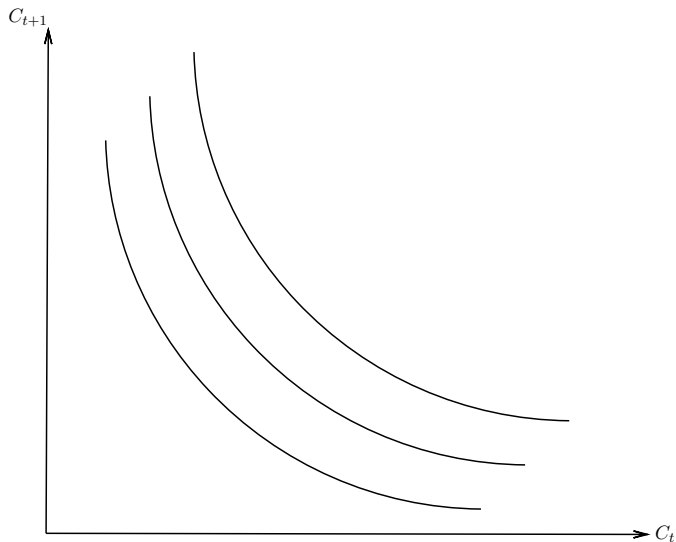
Διαχρονικός Εισοδ. Περιορισμός & Προτιμήσεις III

- Τα νοικοκυριά επιθυμούν να καταναλώνουν και στις 2 περιόδους. Συνήθως, υποθέτουμε «διαχρονικά διαχωριζόμενες» προτιμήσεις:

$$U(C_t, C_{t+1}) = u(C_t) + \frac{1}{1 + \rho} u(C_{t+1}). \quad (8)$$

- *κυρτή συνάρτηση χρησιμότητας: $u'(\cdot) > 0 > u''(\cdot)$*
- $\rho > 0$ είναι το «ποσοστό διαχρονικής προτίμησης» (μορφή «εσωτερικού» επιτοκίου που εκφράζει τον βαθμό ανυπομονησίας)

Διαχρονικός Εισοδ. Περιορισμός & Προτιμήσεις IV

Αριστη Διαχρονική Κατανομή Κατανάλωσης I

- **Πρόβλημα μεγιστοποίησης:** Τα νοικοκυριά επιλέγουν C_t, C_{t+1} για να μεγιστοποιήσουν την (8) υποκείμενα στον διαχρονικό εισοδηματικό περιορισμό (7).
- Η **συνθήκη πρώτης τάξης** είναι:

$$U_t(C_t, C_{t+1}) = (1 + r_t)U_{t+1}(C_t, C_{t+1}), \quad (9)$$

όπου $U_j(C_t, C_{t+1}) \equiv \frac{\partial U(C_t, C_{t+1})}{\partial C_j}$

- Λαμβάνοντας υπόψη την (9) παραπάνω συνθήκη γράφεται:

$$u'(C_t) = \left(\frac{1 + r_t}{1 + \rho} \right) u'(C_{t+1}) \quad (10)$$

- Η (9) ή (10) ονομάζεται **συνθήκη Euler**.

Αριστη Διαχρονική Κατανομή Κατανάλωσης II

- Στην άριστη επιλογή, ο οριακός λόγος υποκατάστασης της C_{t+1} για C_t είναι ίσος με τη σχετική τιμή της C_{t+1} σε όρους της C_t :

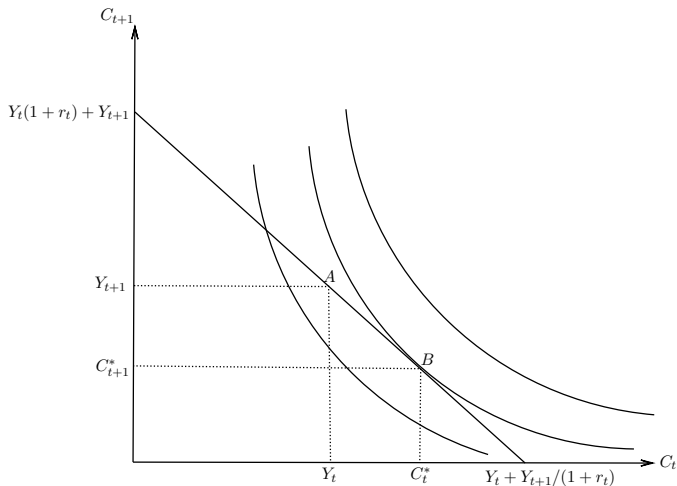
$$\frac{U_{t+1}(C_t, C_{t+1})}{U_t(C_t, C_{t+1})} = \frac{\frac{1}{1+\rho} u'(C_{t+1})}{u'(C_t)} = \frac{1}{1+r_t}$$

- Οι κλίσεις της καμπύλης αδιαφορίας και του εισοδηματικού περιορισμού είναι ίσες:

$$-\frac{U_t(C_t, C_{t+1})}{U_{t+1}(C_t, C_{t+1})} = -\frac{u'(C_t)}{\frac{1}{1+\rho} u'(C_{t+1})} = -(1+r_t)$$

- Το νοικοκυριό είναι **αδιάφορο** μεταξύ του να καταναλώσει 1 πρόσθετη μονάδα σήμερα ή $(1+r_t)$ μονάδες αύριο.

Αριστη Διαχρονική Κατανομή Κατανάλωσης ΙΙΙ

Διεθνείς Αγορές Κεφαλαίου

- Υποθέτουμε ότι όλα τα νοικοκυριά είναι ταυτόσημα. Επομένως, μελετώντας τη συμπεριφορά του **αντιπροσωπευτικού νοικοκυριού**, μαθαίνουμε πως λειτουργεί η οικονομία ως σύνολο.
- Στη συνέχεια, **αίρουμε την υποθέση ότι $B_{t-1}^F = 0$** .
- Με **ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων** θα ισχύει σε ισορροπία ότι **το εγχώριο επιτόκιο r_t θα ισούται με το παγκόσμιο r^F (ισοδυναμία επιτοκίων)**:

$$r_t = r^F$$

- Μπορούμε να ερμηνεύσουμε το B_j ($j = t - 1, t, t + 1$) ως τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία (καθαρή επενδυτική θέση) της χώρας.

Ισορροπία: Ορισμός

- Ισορροπία είναι ένα σύνολο κατανάλωσης (C_t, C_{t+1}) και ένα επιτόκιο r_t που ικανοποιούν τη συνθήκη πρώτης τάξης για μεγιστοποίηση της χρησιμότητας του νοικοκυριού, τον διαχρονικό εισοδηματικό περιορισμό, και την ισοδυναμία επιτοκίων:

$$U_t(C_t, C_{t+1}) = (1 + r_t)U_{t+1}(C_t, C_{t+1}) \quad (11)$$

$$C_t + \frac{C_{t+1}}{1 + r_t} = (1 + r_{t-1}) \cdot B_{t-1}^F + Y_t + \frac{Y_{t+1}}{1 + r_t} \quad (12)$$

$$r_t = r^F \quad (13)$$

με δεδομένες εξωγενείς μεταβλητές $\{r_{t-1}, B_{t-1}^F, Y_t, Y_{t+1}, r^F\}$.

Ισορροπία Ι

Από τον διαχρονικό εισοδηματικό περιορισμό στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών

- Αναδιατάσσοντας την (7), γράφουμε:

$$(1 + r_{t-1}) \cdot B_{t-1}^F = -(Y_t - C_t) - \frac{(Y_{t+1} - C_{t+1})}{1 + r}$$

- Ορίζοντας $TB_t = Y_t - C_t$ και $TB_{t+1} = Y_{t+1} - C_{t+1}$, γράφουμε:

$$(1 + r_{t-1}) \cdot B_{t-1}^F = -TB_t - \frac{TB_{t+1}}{1 + r} \quad (14)$$

- Αντικαθιστώντας $C\mathcal{A}_t = r_{t-1}B_{t-1}^F + TB_t$ και $C\mathcal{A}_{t+1} = rB_t^F + TB_{t+1}$ από την (1), έχουμε:

$$(1 + r_{t-1}) \cdot B_{t-1}^F = -(C\mathcal{A}_t - r_{t-1}B_{t-1}^F) - \frac{(C\mathcal{A}_{t+1} - r_tB_t^F)}{1 + r_t}$$

Ισορροπία II

Από τον διαχρονικό εισοδηματικό περιορισμό στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών

- Αντικαταστήντας το B_t^F από την (2) $CA_{t+1} = B_{t+1}^F - B_t^F$ με χρήση της τερματικής συνθήκης $B_{t+1}^F = 0$, γράφουμε:

$$B_{t-1}^F = -CA_t - CA_{t+1}$$

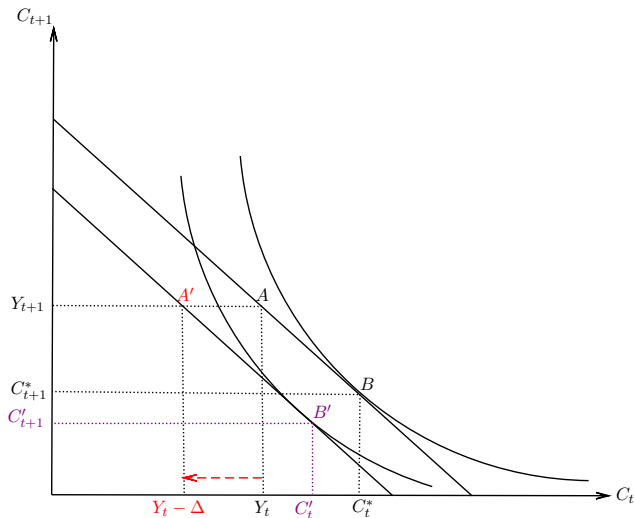
Προσαρμογή σε Παροδική Διαταραχή στο Εισόδημα I

Temporary Output Shock

- Έστω ότι το εισόδημα της περιόδου t μειώνεται **προσωρινά** από Y_t σε $Y_t - \Delta$: λόγω «ξηρασίας» περιορίζεται η συγκομιδή μπανάνας.
- *Πώς θα επηρεάσει την κατανάλωση, το Εμπορικό Ισοζύγιο και το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών;*

Προσαρμογή σε Παροδική Διαταραχή στο Εισόδημα II

Temporary Output Shock

Προσαρμογή σε Παροδική Διαταραχή στο Εισόδημα III

Temporary Output Shock

- Τα νοικοκυριά θα μειώσουν τις αποταμιεύσεις τους ή και θα δανειστούν έναντι των μελλοντικών εισοδημάτων τους, που **δεν** επηρεάζονται από την «ξηρασία».
- Έτσι, μπορούν να εξομαλύνουν την κατανάλωσή τους διαχρονικά.
- Επομένως, θα έχουμε **επιδείνωση του Εμπορικού Ισοζυγίου και του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών**.
- **Οι προσωρινές αρνητικές διαταραχές στο εισόδημα εξομαλύνονται με δανεισμό από τον υπόλοιπο κόσμο και όχι με πλήρη προσαρμογή της τρέχουσας κατανάλωσης.**
- *Πώς θα αντιδρούσε η οικονομία σε μια προσωρινή θετική διαταραχή στο εισόδημα;*

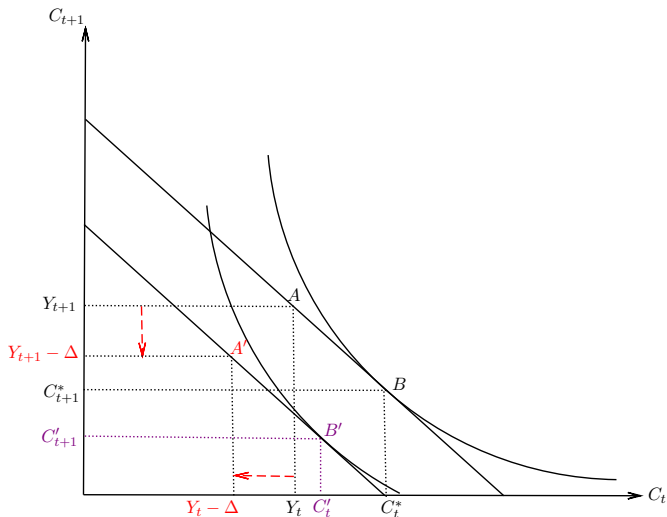
Προσαρμογή σε Μόνιμη Διαταραχή στο Εισόδημα – I

Permanent Output Shock

- Η διαδικασία προσαρμογής θα είναι διαφορετική, όταν οι μεταβολές εισοδήματος έχουν **μόνιμο** χαρακτήρα.
- Στο παραπάνω παράδειγμα της «Ξηρασίας», ας υποθέσουμε ότι αυτή αναμένεται να διαρκέσει για σειρά ετών λόγω της παγκόσμιας κλιματικής αλλαγής.
- *Πώς θα επηρεάσει την κατανάλωση, το Εμπορικό Ισοζύγιο και το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών;*

Προσαρμογή σε Μόνιμη Διαταραχή στο Εισόδημα – II

Permanent Output Shock

Προσαρμογή σε Μόνιμη Διαταραχή στο Εισόδημα – III

Permanent Output Shock

- Τώρα, δεν είναι βέλτιστο για τα νοικοκυριά να δανειστούν έναντι μελλοντικών εισοδημάτων, που θα μειωθούν επίσης.
- Οι καταναλωτές θα πρέπει να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες, περιορίζοντας την κατανάλωση σε όλες τις περιόδους κατά περίπου το μέγεθος της μείωσης του εισοδηματος.
- Αν η κατανάλωση σε κάθε περίοδο μειώθηκε κατά ακριβώς Δ , τότε το Εμπορικό Ισοζύγιο θα είναι ανεπηρέαστο και στις 2 περιόδους.
- **Ένα μόνιμο σοκ στο εισόδημα έχει λίγες συνέπειες για το Εμπορικό Ισοζύγιο και το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών.**

Προσαρμογή σε Διαταραχές στο Εισόδημα

Σύνοψη

- Οι οικονομίες θα έχουν την τάση να χρηματοδοτούν τις **προσωρινές** διαταραχές (δανείζοντας στις / δανειζόμενοι από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές), ενώ θα προσαρμόζονται σε **μόνιμες** διαταραχές (μεταβάλλοντας την κατανάλωση και στις 2 περιόδους).
- Έτσι, οι **προσωρινές** διαταραχές τείνουν να παράγουν μεγάλες κινήσεις στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών, ενώ οι **μόνιμες** διαταραχές τείνουν να το αφήνουν σε μεγάλο βαθμό αμετάβλητο.

Υποδειγμα Μικρής Ανοικτής Οικονομίας με 2 Αγαθά Ι

- Μέχρι στιγμής, έχουμε υποθέσει ότι το **μοναδικό αγαθό** Y_t και Y_{t+1} είτε καταναλώνεται, είτε εξάγεται.
- Ας τροποποιήσουμε το υπόδειγμα υποθέτωντας ότι το **αγαθό κατανάλωσης**, π.χ. τρόφιμα, είναι διαφορετικό από το **αγαθό αποθέματος**, π.χ. πετρέλαιο.
- Σε μια τέτοια οικονομία, τα C_t και C_{t+1} πρέπει να εισάγονται, ενώ τα Y_t και Y_{t+1} πρέπει να εξάγονται.
- Έστω P_X και P_M οι τιμές των εξαγωγών και των εισαγωγών αντίστοιχα. Ορίζουμε τους **όρους εμπορίου** ως:

$$TOT \equiv P_X/P_M.$$

Στο παράδειγμά μας, οι TOT αντιστοιχούν στην ποσότητα φαγητού που μπορεί να αγοράσει ένα βαρέλι πετρέλαιο.

Υποδειγμα Μικρής Ανοικτής Οικονομίας με 2 Αγαθά II

- Αν τα ξένα περιουσιακά στοιχεία εκφράζονται σε μονάδες κατανάλωσης, ο εισοδηματικός περιορισμός την περίοδο t είναι:

$$P_{M,t} \cdot C_t + P_{M,t} \cdot (B_t^F - B_{t-1}^F) = P_{M,t} \cdot r^F \cdot B_{t-1}^F + P_{X,t} \cdot Y_t$$

$$\Leftrightarrow C_t + (B_t^F - B_{t-1}^F) = r^F \cdot B_{t-1}^F + TOT_t \cdot Y_t$$

- Ο εισοδηματικός περιορισμός της περιόδου $t + 1$ είναι:

$$C_{t+1} + (B_{t+2}^F - B_{t+1}^F) = r^F \cdot B_{t+1}^F + TOT_{t+1} \cdot Y_{t+1}$$

- Χρησιμοποιώντας τη συνθήκη $B_{t+1}^F = 0$, ο διαχρονικός εισοδηματικός περιορισμός γράφεται:

$$C_t + \frac{C_{t+1}}{1 + r^F} = (1 + r^F) \cdot B_{t-1}^F + TOT_t \cdot Y_t + \frac{TOT_{t+1} \cdot Y_{t+1}}{1 + r^F}$$

Υποδειγμα Μικρής Ανοικτής Οικονομίας με 2 Αγαθά III

- Είναι σαφές ότι οι **διαταραχές στους όρους εμπορίου** είναι ίδιοι με τις **διαταραχές στο εισόδημα/παραγωγή**.
- Σε μια **παροδική** επιδείνωση των όρων εμπορίου (μείωση του TOT_t), η οικονομία δεν θα προσαρμόσει την κατανάλωση πολύ και θα δανειστεί από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές, κάτι που θα οδηγήσει σε έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών.
- Σε μια **μόνιμη** επιδείνωση των όρων εμπορίου (π.χ., μείωση του TOT_t και του TOT_{t+1}), το νοικοκυριό θα προσαρμόσει την κατανάλωση προς τα κάτω, με μικρή αλλαγή στο Εμπορικό Ισοζύγιο ή το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών.

Ατελής Πληροφόρηση, Διαταραχές ΤΟΤ και Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών I

- Στην πραγματικότητα, τα άτομα έχουν *ατελή πληροφόρηση*. Όταν ένα σοκ χτυπά την οικονομία, δεν είναι πάντα εύκολο να διακρίνει κανείς εάν το σοκ είναι *μόνιμο* ή *προσωρινό*.
- Τα άτομα πρέπει να διαμορφώσουν *προσδοκίες* για τη διάρκεια του σοκ, οι οποίες μπορεί να επιβεβαιωθούν ή όχι από τις μελλοντικές εξελίξεις.
- Όταν οι προσδοκίες δεν επιβεβαιώνονται, η συμπεριφορά της οικονομίας μπορεί εκ των υστέρων να φαίνεται σε αντίθεση με τις προβλέψεις του υποδείγματος, ακόμη και αν εκ των προτέρων ήταν ευθυγραμμισμένα.

Αύξηση στο Παγκόσμιο Επιτόκιο I

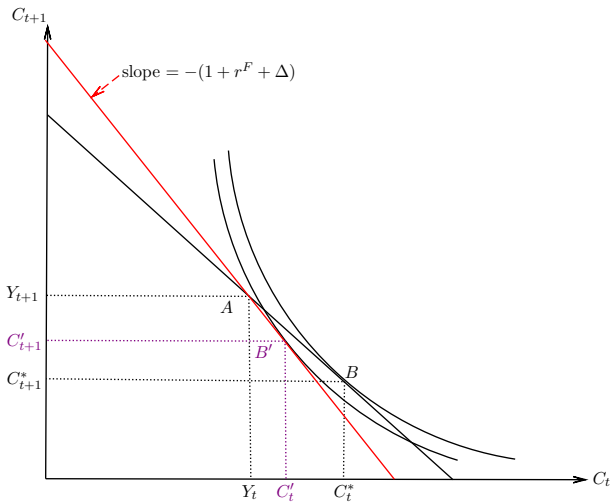
- Μια αύξηση του παγκόσμιου επιτοκίου r^F κατά Δ έχει **2 αντίθετα αποτελέσματα στην κατανάλωση** της περιόδου t .
- Από τη μία πλευρά, κάνει την αποταμίευση πιο ελκυστική.
- Η επίδραση αυτή αναφέρεται ως **αποτέλεσμα υποκατάστασης (Substitution Effect, SE)**, επειδή ωθεί τα άτομα να υποκαταστήσουν σημερινή με μελλοντική κατανάλωση (που είναι φθηνότερη) μέσω της αποταμίευσης.
- Μέσω του SE , η κατανάλωση την περίοδο t μειώνεται και, ως εκ τούτου, **το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών βελτιώνεται**.

Αύξηση στο Παγκόσμιο Επιτόκιο II

- Ταυτόχρονα, η αύξηση του επιτοκίου κάνει τους οφειλέτες φτωχότερους και τους πιστωτές πλουσιότερους. Η επίδραση αυτή είναι το **αποτέλεσμα εισοδήματος (Income Effect, IE)**.
- Μέσω του *IE*, η κατανάλωση την περίοδο t μειώνεται (αυξάνεται) αν η χώρα είναι οφειλέτης (πιστωτής).
- Στο επόμενο διάγραμμα, **υποθέτουμε ότι το αποτέλεσμα υποκατάστασης είναι ισχυρότερο από το αποτέλεσμα εισοδήματος.**

Αύξηση στο Παγκόσμιο Επιτόκιο III

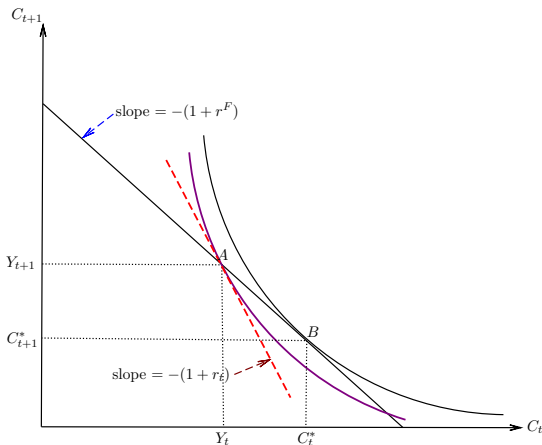

Επιβολή Ελέγχων στις Κινήσεις Κεφαλαίων I

- Έστω μια χώρα έχει συστηματικά ελλείμματα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών.
- Μια σύσταση πολιτικής που συχνά προσφέρεται σε χώρες που βρίσκονται σε εξωτερικές ανισορροπίες είναι η επιβολή των ελέγχων κεφαλαίου.
- Στην πιο σοβαρή μορφή τους, οι έλεγχοι κεφαλαίων συνίστανται στην **απαγόρευση του δανεισμού από τον υπόλοιπο κόσμο.**
- Ηπιότερες εκδοχές λαμβάνουν τη μορφή των **φόρων επί των διεθνών ροών κεφαλαίων.**

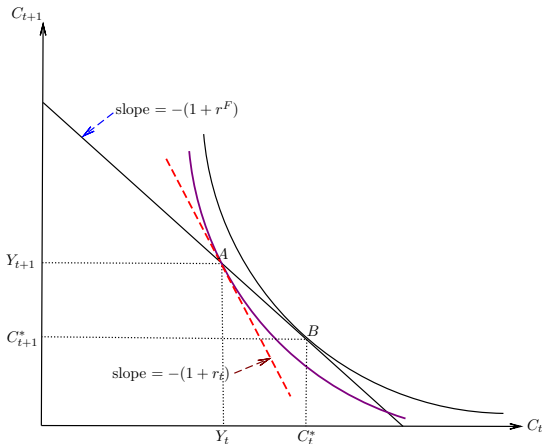
Επιβολή Ελέγχων στις Κινήσεις Κεφαλαίων II

- Έστω ότι η οικονομία αρχίζει την περίοδο t με μηδενική καθαρή εξωτερική θέση ($B_{t-1}^F = 0$).
- Σε ισορροπία χωρίς περιορισμούς (σημείο B), τα νοικοκυριά επιλέγουν να δανειστούν από τον υπόλοιπο κόσμο την περίοδο t για να χρηματοδοτήσουν επίπεδο κατανάλωσης που υπερβαίνει το κληροδοτήμα ($C_t \geq Y_t$).
- Έτσι, το TB_t , το CA_t , και η καθαρή εξωτερική θέση (B_t^F) είναι όλα αρνητικά.

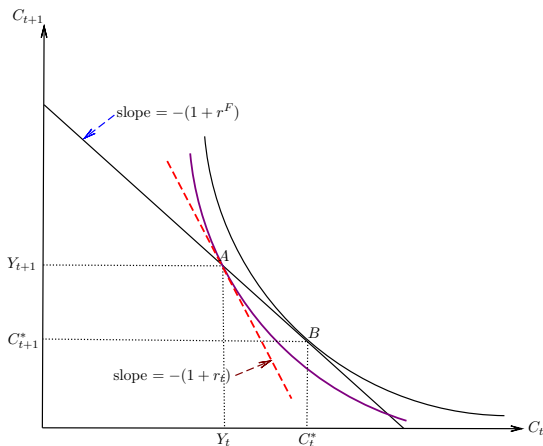
Επιβολή Ελέγχων στις Κινήσεις Κεφαλαίων III

- Την περίοδο $t + 1$, η κατανάλωση πρέπει να είναι μικρότερη του κληροδοτήματος της περιόδου $t + 1$ για να είναι δυνατή η εξόφληση του δανείου συν τους τόκους.

Επιβολή Ελέγχων στις Κινήσεις Κεφαλαίων IV

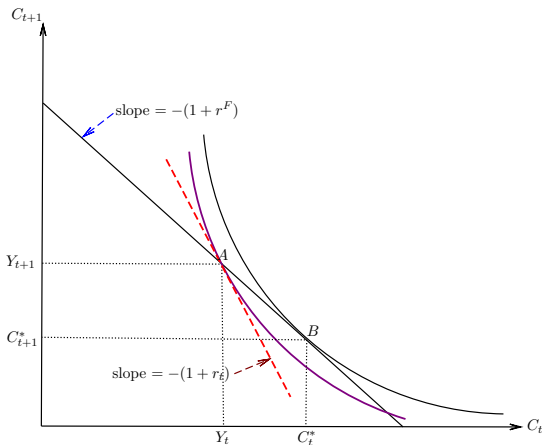
- Έστω ότι η κυβέρνηση απαγορεύει τον διεθνή δανεισμό **επιβάλλοντας χρηματοοικονομικούς περιορισμούς** $B_t^F \geq 0$.
- Σε ισορροπία με **περιορισμό**, θα έχουμε $B_t^F = 0$, άρα $C_t = Y_t$. Αυτό σημαίνει ότι $TB_t = Y_t - C_t = 0 = CA_t$.
- Την περίοδο $t + 1$ καταναλώνουν ακριβώς το κληροδότημα ($C_{t+1} = Y_{t+1}$).
- Επιτυγχάνεται ο στόχος της κυβέρνησης ($CA_t = CA_{t+1} = 0$), αλλά **μειώνεται η ευημερία (σημείο A)**.

Επιβολή Ελέγχων στις Κινήσεις Κεφαλαίων V

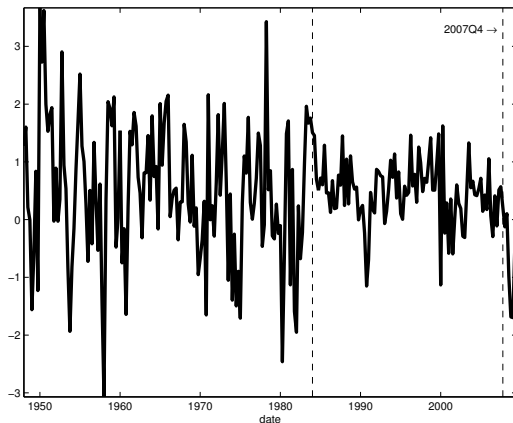
- Με περιορισμό κίνησης κεφαλαίων, το εγχώριο επιτόκιο r_t δεν μπορεί να ισούται με το παγκόσμιο επιτόκιο r^F .
- Για να «πειστούν» τα άτομα να περιορίσουν τον δανεισμό τους από τον υπόλοιπο κόσμο, το εγχώριο επιτόκιο θα πρέπει να αυξηθεί πάνω από το παγκόσμιο: $r_t > r^F$.
- Στην άριστη επιλογή με περιορισμό θα πρέπει:

$$U_t(Y_t, Y_{t+1}) = (1 + r_t)U_{t+1}(Y_t, Y_{t+1}).$$

Αβεβαιότητα: Πώς Επηρεάζει το CA ; – I

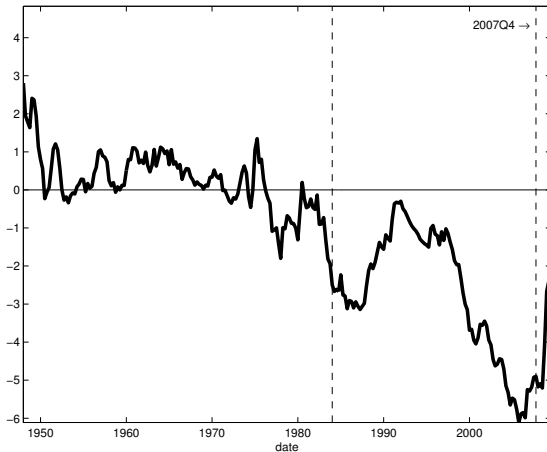
Per Capita U.S. GDP Growth 1948-2009

Πηγή: Schmitt-Grohé, Uribe and Woodford (2015)

Αβεβαιότητα: Πώς Επηρεάζει το CA ; – II

U.S. Trade Balance To GDP Ratio 1948-2009

Πηγή: Schmitt-Grohé, Uribe and Woodford (2015)

Αβεβαιότητα: Πώς Επηρεάζει το CA ; – III

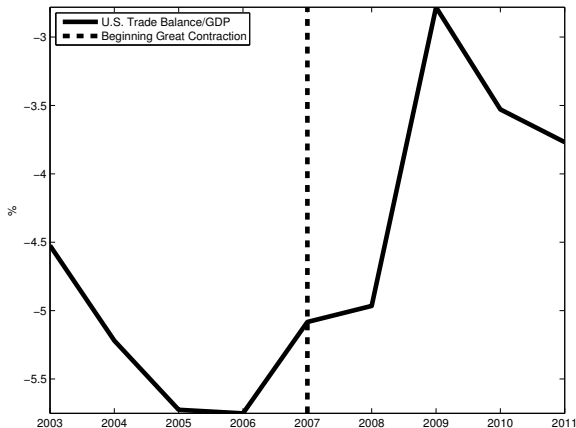
Πίνακας: Descriptive Statistics για τις ΗΠΑ

Statistic	1948-1984	1985-2006
Τυπική Απόκλιση Ρυθμού Αύξησης GDP	1.2%	0.5%
Μέσο TB/GDP	0.2%	-2.6%

Πηγή: Schmitt-Grohé, Uribe and Woodford (2015)

Αβεβαιότητα: Πώς Επηρεάζει το CA ; – IV

The Great Contraction And The Trade Balance

Πηγή: Schmitt-Grohé, Uribe and Woodford (2015)

Διαισθητικά I

- Το υπόδειγμα είχε δεδομένη ροή εισοδήματος $\{Y_t, Y_{t+1}\}$.
- *Τί θα συμβει αν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με το Y_{t+1} ; Πώς θα προσαρμόσουν τα νοικοκυριά τις αποφάσεις τους για κατανάλωση και αποταμίευση την περίοδο t , αν ξέρουν ότι το κληροδότημα την περίοδο $t + 1$ θα μπορούσε να είναι είτε υψηλό ή χαμηλό με κάποια πιθανότητα;*
- Θα έχουμε εμφάνιση των **αποταμιεύσεων για λόγους προφύλαξης (precautionary savings)**, δηλαδή μια αύξηση των αποταμιεύσεων την περίοδο t ως αντιστάθμιση έναντι μιας κακής πραγματοποίησης του εισοδήματος την περίοδο $t + 1$.
- Αυτό θα επιφέρει **μείωση της κατανάλωσης και βελτίωση του Εμπορικού Ισοζυγίου**.

Διαισθητικά II

- *Με την ίδια λογική, η μείωση της αβεβαιότητας του εισοδήματος στις ΗΠΑ από τις αρχές της δεκαετίας του 1980 σχετίζεται με επιδείνωση του Εμπορικού Ισοζυγίου.*

Απλοποιημένο Υπόδειγμα ΜΑΟ με Βεβαιότητα I

- Έστω μια οικονομία με βέβαια ροή εισοδήματος: $Y_t = Y_{t+1} = Y$.
- **Λογαριθμικές προτιμήσεις:** $U(C_t, C_{t+1}) = \ln(C_t) + \ln(C_{t+1})$.
- Για λόγους απλότητας, υποθέτουμε **μηδενική αρχική καθαρή περιουσιακή θέση**, $B_{t-1}^F = 0$, και **μηδενικό παγκόσμιο επιτόκιο**, $r^F = 0$.
- Ο **διαχρονικός εισοδηματικός περιορισμός** είναι: $C_{t+1} = 2Y - C_t$.
- Χρησιμοποιώντας τις **συνθήκες πρώτης τάξης**, λαμβάνουμε:

$$C_t = C_{t+1} = Y$$

- Το **Εμπορικό Ισοζύγιο** θα είναι ισοσκελισμένο:

$$TB_t = Y_t - C_t = Y - C_t = 0$$

Απλοποιημένο Υπόδειγμα ΜΑΟ με Αβεβαιότητα I

- Έστω ότι το Y_{t+1} **δεν** είναι γνωστό με βεβαιότητα την περίοδο t .
- Ας υποθέσουμε ότι με πιθανότητα $1/2$ το νοικοκυριό την περίοδο $t + 1$ λαμβάνει ένα θετικό σοκ στο κληροδότημα του ίσο με σ και με την ίδια πιθανότητα λαμβάνει αρνητικό σοκ $-\sigma$:

$$Y_{t+1} = \begin{cases} Y + \sigma & \text{με πιθανότητα } 1/2 \\ Y - \sigma & \text{με πιθανότητα } 1/2 \end{cases}$$

- Η αύξηση της αβεβαιότητας διατηρεί τον μέσο ίδιο:

$$E(Y_{t+1}) = \frac{1}{2}(Y + \sigma) + \frac{1}{2}(Y - \sigma) = Y.$$

Το σ είναι η **τυπική απόκλιση** του αποθέματος την περίοδο $t + 1$.

Απλοποιημένο Υπόδειγμα ΜΑΟ με Αβεβαιότητα II

- Υποθέτουμε ότι τα νοικοκυριά μεγιστοποιούν την **προσδοκώμενη** ευημερία τους:

$$EU(C_t, C_{t+1}) = \ln(C_t) + E \ln(C_{t+1})$$

- Ο **διαχρονικός εισοδηματικός περιορισμός** είναι:

$$C_{t+1} = \begin{cases} 2Y + \sigma - C_t & \text{με πιθανότητα } 1/2 \\ 2Y - \sigma - C_t & \text{με πιθανότητα } 1/2 \end{cases}$$

Συνεπώς, η συνάρτηση προσδοκώμενης ευημερίας γράφεται:

$$EU(C_t, C_{t+1}) = \ln(C_t) + \frac{1}{2} \ln(2Y + \sigma - C_t) + \frac{1}{2} \ln(2Y - \sigma - C_t)$$

Απλοποιημένο Υπόδειγμα ΜΑΟ με Αβεβαιότητα ΙΙΙ

- Το νοικοκυριό επιλέγει C_t για να μεγιστοποιήσει την παραπάνω παράσταση. Η **συνθήκη πρώτης τάξης** είναι:

$$\underbrace{\frac{1}{C_t}}_{U_t(C_t, C_{t+1})} = \frac{1}{2} \underbrace{\left[\frac{1}{2Y + \sigma - C_t} + \frac{1}{2Y - \sigma - C_t} \right]}_{EU_{t+1}(C_t, C_{t+1})}$$

- Μπορεί να δειχθεί (με λίγη άλγεβρα και εις άτοπο επαγωγή) ότι:

$$C_t < Y \Rightarrow TB_t > 0$$

Απλοποιημένο Υπόδειγμα ΜΑΟ με Αβεβαιότητα IV

- ★ Ως αντίδραση στην αύξηση της αβεβαιότητας, τα νοικοκυριά χρησιμοποιούν το Εμπορικό Ισοζύγιο (Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών) ως όχημα για να αποταμιεύσουν την περίοδο t . Αυτό το είδος της συμπεριφοράς ονομάζεται **αποταμίευση για λόγους προφύλαξης**. Αποταμιεύοντας περισσότερο την περίοδο t , το νοικοκυριό αποφεύγει να χρειαστεί να μειώσει την κατανάλωση του πάρα πολύ στην **κακή κατάσταση** της περιόδου $t + 1$.
- ★ Με **κυρτή οριακή συνάρτηση χρησιμότητας της κατανάλωσης** ένα «δώρο» από σ μονάδες κατανάλωσης την περίοδο $t + 1$ μειώνει την οριακή χρησιμότητα **λιγότερο** από το πόσο την αυξάνει μια «απώλεια» σ μονάδων κατανάλωσης.

Απλοποιημένο Υπόδειγμα ΜΑΟ με Αβεβαιότητα V

- ★ Ως αποτέλεσμα, η προοπτική της κατανάλωσης $Y + \sigma$ ή $Y - \sigma$ την περίοδο $t + 1$ με ίση πιθανότητα **αυξάνει την αναμενόμενη οριακή χρησιμότητα της κατανάλωσης την περίοδο $t + 1$.**
- ★ Στο άριστο, η οριακή χρησιμότητα του σήμερα πρέπει να ισούται με την προσδοκώμενη τιμή της επόμενης περιόδου.
- ★ Η τρέχουσα οριακή χρησιμότητα είναι φθίνουσα συνάρτηση της τρέχουσας κατανάλωσης.
- ★ Αρα, το νοικοκυριό μειώνει την τρέχουσα κατανάλωση.

Υπόδειγμα Μικρής Ανοικτής Οικονομίας με Παραγωγή

Εισαγωγικά

- Ας μελετήσουμε τώρα μια οικονομία με παραγωγή και επενδύσεις σε φυσικό κεφάλαιο.
- Η οικονομία κατοικείται από μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων και νοικοκυριών.
- Την περίοδο t , τα νοικοκυριά έχουν κληροδότημα Y_t μονάδες αγαθών.
- **Την περίοδο $t + 1$, το προϊόν δεν είναι πλέον κληροδότημα και πρέπει να παραχθεί από επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν φυσικό κεφάλαιο.**

Υπόδειγμα Μικρής Ανοικτής Οικονομίας με Παραγωγή

Οι Επιχειρήσεις

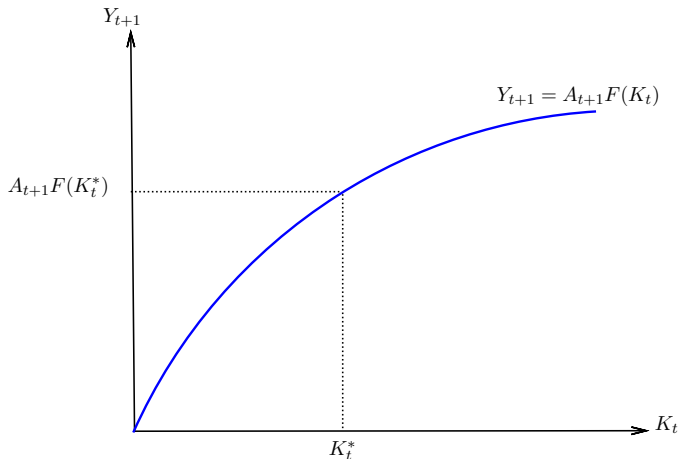
- Το προϊόν της περιόδου $t + 1$ παράγεται με φυσικό κεφάλαιο με την συνάρτηση παραγωγής:

$$Y_{t+1} = A_{t+1}F(K_t),$$

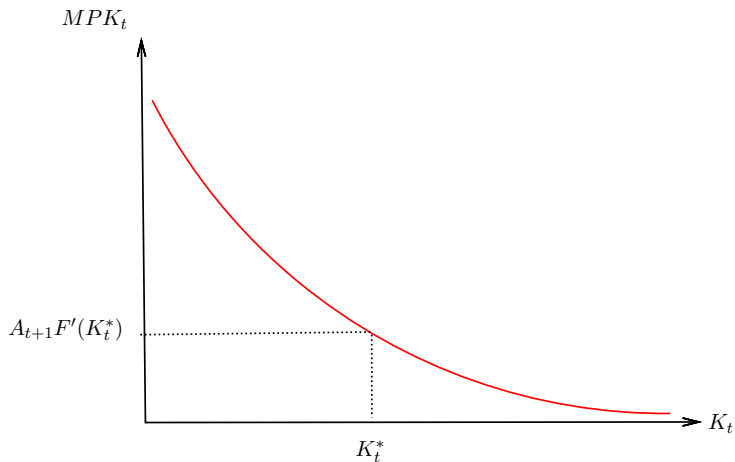
όπου

- A_{t+1} είναι μια παράμετρος τεχνολογίας,
- $F()$ είναι μια νεοκλασική συνάρτηση παραγωγής, δηλ. $AF(0) = 0$ και $F'(\cdot) > 0 > F''(\cdot)$,
- K_t είναι το φυσικό κεφάλαιο που συσσωρεύτηκε την περίοδο t και γίνεται παραγωγικό την περίοδο $t + 1$.

Συνάρτηση Παραγωγής

Καμπύλη Οριακού Προϊόντος

Υπόδειγμα Μικρής Ανοικτής Οικονομίας με Παραγωγή

Οι Επιχειρήσεις

- Οι επιχειρήσεις δανείζονται D_t^F την περίοδο t με επιτόκιο r_t για τη χρηματοδότηση επενδυτικών αγαθών που γίνονται κεφάλαιο:

$$D_t^F = I_t = K_t$$

- Τα κέρδη την περίοδο $t + 1$ είναι:

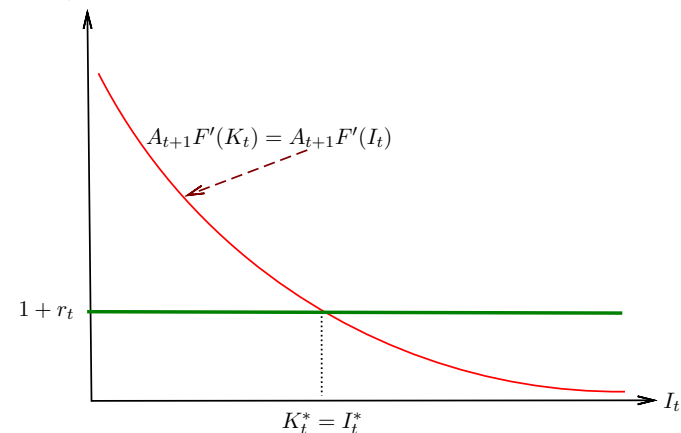
$$\Pi_{t+1} = A_{t+1}F(K_t) - (1 + r_t)D_t^F = A_{t+1}F(I_t) - (1 + r_t)I_t$$

- Η **συνθήκη πρώτης τάξης** είναι:

$$A_{t+1}F'(K_t) = A_{t+1}F'(I_t) = 1 + r_t,$$

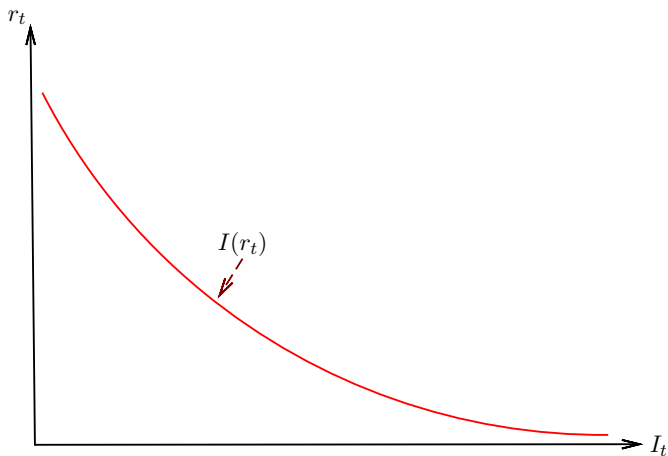
η οποία προσδιορίζει και τη συνάρτηση ζήτησης επενδύσεων.

Καμπύλες Οριακού Προϊόντος και Οριακού Κόστους

Καμπύλη Ζήτησης Επένδυσων

Υπόδειγμα ΜΑΟ με Παραγωγή I

Τα Νοικοκυριά

- Στην αρχή της περιόδου t , το νοικοκυριό έχει **κληροδότημα** W_{t-1} μονάδες πλούτου που αποφέρει τόκους (ποσοστό απόδοσης r_{t-1}).
- Επιπλέον, το νοικοκυριό έχει **κληροδότημα** Y_t μονάδες αγαθών.
- Ο εισοδηματικός περιορισμός της περιόδου t είναι:

$$C_t + (W_t - W_{t-1}) = Y_t + r_{t-1} W_{t-1}.$$

- Το νοικοκυριό είναι **ιδιοκτήτης των επιχειρήσεων** και λαμβάνει τα κέρδη.
- Ο εισοδηματικός περιορισμός την περίοδο $t + 1$ είναι:

$$C_{t+1} + (W_{t+1} - W_t) = r_t W_t + \Pi_{t+1}$$

Υπόδειγμα ΜΑΟ με Παραγωγή II

Τα Νοικοκυριά

- Χρησιμοποιώντας την τερματική συνθήκη $W_{t+1} = 0$, ο περιορισμός γίνεται:

$$C_{t+1} = (1 + r_t)W_t + \Pi_{t+1}$$

- Ο διαχρονικός εισοδηματικός περιορισμός εκφράζεται ως:

$$C_t + \frac{C_{t+1}}{1 + r_t} = (1 + r_{t-1})W_{t-1} + Y_t + \frac{\Pi_{t+1}}{1 + r_t}.$$

Η μόνη διαφορά σε σχέση με τον περιορισμό που βλέπαμε πιο πάνω, είναι ότι αντί να προεξοφλείται το μελλοντικό κληροδότημα Y_{t+1} , προεξοφλούνται τα μελλοντικά κέρδη Π_{t+1} .

- Η συνθήκη πρώτης τάξης παραμένει:

$$\frac{1}{1 + r_t} = \frac{U_{t+1}(C_t, C_{t+1})}{U_t(C_t, C_{t+1})} = \frac{\frac{1}{1+\rho} u'(C_{t+1})}{u'(C_t)}.$$

Υπόδειγμα ΜΑΟ με Παραγωγή I

Ισορροπία

- Με ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων θα ισχύει:

$$r_t = r^F.$$

- Υποθέτουμε οι επιχειρήσεις ότι δεν έχουν κανένα περιουσιακό στοιχείο στην αρχή της περιόδου t .
- Αρα, η αρχική καθαρή διεθνής επενδυτική θέση της οικονομίας B_{t-1}^F είναι ίση με το αρχικό απόθεμα περιουσιακών στοιχείων των νοικοκυριών W_{t-1} .

Υπόδειγμα ΜΑΟ με Παραγωγή II

Ισορροπία

- Στην οικονομία με παραγωγή, ισορροπία είναι μια κατανομή $\{C_t, C_{t+1}, I_t, r_t\}$ με δεδομένες τις εξωγενείς μεταβλητές $\{r_{t-1}, B_{t-1}^F, Y_t, A_{t+1}\}$, η οποία ικανοποιεί:

$$r_t = r^F \quad (15)$$

$$A_{t+1}F'(I_t) = 1 + r_t \quad (16)$$

$$\frac{1}{1 + r_t} = \frac{U_{t+1}(C_t, C_{t+1})}{U_t(C_t, C_{t+1})} \quad (17)$$

$$C_t + \frac{C_{t+1}}{1 + r_t} + I_t = (1 + r_{t-1})W_{t-1} + Y_t + \frac{A_{t+1}F(I_t)}{1 + r_t} \quad (18)$$

Υπόδειγμα ΜΑΟ με Παραγωγή I

Ισορροπία και Ισοζύγια

- Τα **Εμπορικά Ισοζύγια** της περιόδου t και $t + 1$ είναι:

$$TB_t = Y_t - (C_t + I_t)$$

$$TB_{t+1} = A_{t+1}F(I_t) - C_{t+1}$$

- Το **Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών** της περιόδου t είναι:

$$CA_t = TB_t + r_{t-1}B_{t-1}^F.$$

Δεδομένου ότι $CA_t = B_t^F - B_{t-1}^F$, ισχύει:

$$B_t^F = CA_t + B_{t-1}^F.$$

Υπόδειγμα ΜΑΟ με Παραγωγή II

Ισορροπία και Ισοζύγια

- Το Εμπορικό Ισοζύγιο συν το καθαρό εισόδημα από διεθνή επένδυση:

$$C\mathcal{A}_{t+1} = TB_{t+1} + r_t B_t^F$$

- Η **καθαρή διεθνής επενδυτική θέση** στο τέλος της περιόδου t , B_t^F , αποτελείται από το άθροισμα της θέσης των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων: $W_t = B_t^F + D_t^F$
- Δεδομένου ότι $F'(I_t) = (1 + r_t^F)$, θα ισχύει ότι η **επένδυση**, I_t θα είναι απλά συνάρτηση του παγκόσμιου επιτοκίου, r_t^F .
- Συνεπώς, και τα **κέρδη της επιχείρησης** θα είναι συνάρτηση μόνο του παγκόσμιου επιτοκίου:

$$\Pi_{t+1} = A_{t+1}F(I_t) - (1 + r_t^F)I_t.$$

Σύνοψη

Προσδιορισμός του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών: Υπόδειγμα **MAO**

- Υποθέσεις Υποδείγματος **Μικρής Ανοικτής Οικονομίας**
- Μόνιμες και Παροδικές Διαταραχές στο Εισόδημα
- Διαταραχές στους Όρους Εμπορίου
- Διαταραχές στο Παγκόσμιο Επιτόκιο
- Έλεγχοι Κινήσεως Κεφαλαίου

Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών και **Αβεβαιότητα**

- Δεδομένα
- Υπόδειγμα **MAO** με Αβεβαιότητα

Προσδιορισμός Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών με **Παραγωγή**

- Υπόδειγμα **MAO** με Παραγωγή: Οι Επιχειρήσεις
- Υπόδειγμα **MAO** με Παραγωγή: Τα Νοικοκυριά
- Υπόδειγμα **MAO** με Παραγωγή: Ισορροπία

Κεφαλαια Βιβλίων

- FT 17
- SGUW 3-6